

Ing. Marian Jurečka
ministr práce a sociálních věcí
MPSV Praha

V Praze dne 21. listopadu 2022

Věc: Otevřená výzva k novele vyhlášky č. 505/2006 Sb.

Neberte nám svobodu - Nezdražujte sociální služby!

Důrazně vyzýváme ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečku, aby zastavil jednostranné zdražování cen, které lidé s postižením platí za terénní a ambulantní sociální služby. Jakékoli zvyšování těchto klientských úhrad musí nutně jít ruku v ruce s valorizací příspěvku na péči, jinak lidé s postižením a jejich rodiny přijdou o drahocennou část své svobody, které již tak mají málo!

Jsme hluboce znepokojeni tím, že Ministerstvo práce a sociálních věcí plánuje od 1. ledna 2023 zvýšit maximální možné úhrady, které mohou poskytovatelé sociálních služeb účtovat svým klientům za poskytnutí péče. Jsme rozčarováni o to víc, že plán nepočítá s adekvátním zvýšením příspěvku na péči, jehož valorizace je zatím v nedohlednu. **Máme velké obavy, že naprostá většina poskytovatelů kvůli současné inflaci zvýší úhrady na maximální možnou úroveň, ale jejich klientům zůstanou na zaplacení zdroje stejné.**

Terénní a ambulantní služby jsou v současné době pro většinu lidí s postižením zoufale nedostupné. Spousta z nich si nemůže dovolit zaplatit takový objem služeb, kolik by k důstojnému a svobodnému životu skutečně potřebovala. Zdražení o 20 korun za hodinu celou situaci ještě výrazně zhorší. Lidé s postižením budou moct dovolit zaplatit ještě méně služeb než nyní. Ti, kteří pobírají IV. stupeň příspěvku na péči, přijdou až o 18 hodin péče měsíčně. Ti, kteří pobírají III. stupeň, přijdou až o 11 hodin měsíčně.

To bude mít velmi **tristní dopad na kvalitu života jich samotných i jejich rodin:**

- Lidé, kteří žijí sami, budou mít méně hodin podpory na obstarání svých základních životních potřeb. Zejména ti, co potřebují větší objem péče, budou muset omezovat četnost chození na toaletu, sprchování, polohování či konzumace jídla. To povede k **dalšímu zhoršování jejich zdravotního stavu.**
- Lidé, kteří jsou na sociálních službách zcela závislí, budou nuceni využívat dostupnou podporu pouze k zajištění těch nejzákladnějších potřeb. Budou ještě méně chodit ven (pokud se vůbec ven ještě dostanou). Tím se bude dále **prohlubovat jejich izolace a sociální vyloučení.**
- Lidé, o které pečuje jejich rodina, budou stále častěji odkázáni pouze na pomoc svých rodinných příslušníků. Růst cen terénních a ambulantních služeb posílí finanční nedostupnost těchto služeb a omezí sdílení péče mezi rodinou a profesionály. **Pečující budou nuceni přestat pracovat, čímž se pouze posílí jejich závislost na sociálních dávkách.**

- Dále poroste počet rodin, které jsou nuceny pečovat až 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, 365 dnů v roce. Další omezování už tak málo dostupné pomoci **pečujícím prohloubí fyzické a psychické vyčerpání z dlouhodobé péče**. Přibude počet rodin, které péči přestanou zvládat docela.
- Snižování finanční dostupnosti služeb, které umožňují lidem s postižením žít sami či za podpory rodinných pečujících doma, **nevyhnutelně povede k opouštění života v přirozeném prostředí a k nuceným odchodům do ústavů**.

Česká republika se v Úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením zavázala, že vytvoří podmínky pro to, aby lidé s postižením mohli žít nezávislým životem v komunitě. Chybné zdražení je zcela jasně v přímém rozporu s tímto závazkem.

Chápeme, že si hospodářská situace žádá zvyšování cen v různých odvětvích, sociální služby nevyjímaje. Nicméně aby si lidé s postižením a jejich rodiny mohli dovolit alespoň tolik svobody, kolik si ji mohou dovolit nyní, musí být zdražení klientských úhrad jednoznačně spojeno s valorizací příspěvku na péči. **Bez této valorizace totiž stát pouze přenáší finanční zátěž, kterou působí inflace poskytovatelům sociálních služeb, na ty nejzranitelnější skupiny obyvatel.** To považujeme od vlády, která se zavázala nejzranitelnější skupiny chránit, za naprosto amorální a žádáme nápravu.

Předem děkujeme za urychlenou reakci.

za Aliance pro individualizovanou podporu
Kristýna Mlejnková, výkonná ředitelka

